

Datum	04-12-2023
Aan	Algemeen Bestuur AQUON
Van	Directie AQUON
Vergaderdatum	11-12-2023
Opsteller	Chantal van Heuven, AQUON
Onderwerp	Wijziging GR AQUON
Bijlagen	• Bijlage 3a2: Conceptbrief zienswijzeprocedure wijziging GR AQUON • Bijlage 3a3: Concept gewijzigde GR AQUON 2024 met wijzigingen zichtbaar • Bijlage 3a4: Concept gewijzigde GR AQUON 2024 “schone” versie • Bijlage 3a5: Was-woordt artikelen GR AQUON • Bijlage 3a6: Artikelsgewijze toelichting op gewijzigde artikelen GR AQUON 2024
Advies Platform Eigenaren	Het Platform Eigenaren adviseert positief over deze stukken.
Advies Dagelijks Bestuur	Tijdens de vergadering van het Dagelijks Bestuur zijn de stukken besproken en zijn enkele suggesties ter aanpassing gedaan. Na aanpassing adviseert het Dagelijks Bestuur positief over deze stukken.
Gevraagde reactie leden Algemeen Bestuur	Aan de leden van het Algemeen Bestuur wordt gevraagd zich uit te spreken of voldoende draagvlak bestaat voor de voorgestelde wijzigingen, waarna de concept gewijzigde GR AQUON voor zienswijze wordt aangeboden aan de algemene besturen van de waterschappen.
Vervolgproces	Na vrijgave van het wijzigingsvoorstel voor de GR AQUON zal het voorstel met een verzoek tot zienswijze doorgeleid worden naar de waterschappen.

TOELICHTING

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) gewijzigd. Deze wetswijziging dient voor 1 juli 2024 in alle gemeenschappelijke regelingen (GR-en) geïmplementeerd te worden. Ook de Gemeenschappelijke regeling AQUON (GR AQUON) moet worden gewijzigd. Voordat tot wijziging kan worden overgegaan moet aan de algemene besturen van de waterschappen een zienswijze worden gevraagd over de concept gewijzigde regeling. Voordat deze zienswijze wordt gevraagd, wordt de concept gewijzigde regeling besproken in het AB van AQUON. Doel hiervan is het toelichten van de voorgestelde wijzigingen en het toetsen of er voldoende draagvlak bestaat om de concept gewijzigde regeling voor zienswijze toe te sturen aan de algemene besturen van de waterschappen.

BENODIGDE WIJZIGINGEN N.A.V. WIJZIGING WGR

De wijziging van de Wgr heeft als voornaamste doelstelling de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kader stellende en controlerende rollen van (in ons geval) de algemene besturen van de waterschappen. Belangrijkste wijzigingen zijn:

- Meer betrokkenheid van de algemene besturen van de waterschappen door inzet van de volgende instrumenten:
 - Zienswijze bij treffen/wijzigen collegeregelings
 - Reactie op ingediende zienswijzen ontwerpbegroting
 - Zienswijzen op andere besluiten dan ontwerpbegroting

- Actieve informatieplicht bestuur Gr
- Regionale adviescommissies
- Langere termijnen P&C-cyclus
- Versterking positie rekenkamer(funcitie)
- Betrokkenheid ingezetenen en belanghebbenden bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid
- Verplichte afspraken rond evaluatie
- Verplichte opneming van een uitgebreidere uittredingsregeling

Deze wijzigingen moeten worden gezien in het geheel van de Wgr, waar als uitgangspunt geldt dat er sprake is van verlengd lokaal bestuur. Er moeten nauwe banden zijn tussen de Gr en de deelnemers. Dit komt nu al tot uitdrukking in o.a. de bestuurssamenstelling en de financiën (zienswijze door AB waterschap t.a.v. begroting)

De wijzigingen die moeten worden doorgevoerd, zijn te onderscheiden in wijzigingen die géén afweging vergen van de deelnemers en in de Wgr zijn geregeld of zonder afweging worden opgenomen in de Gr AQUON. Ook zijn er wijzigingen die wel afweging vergen van de deelnemers en die direct aan de positie van het algemeen bestuur van het waterschap raken. De dagelijkse besturen van de waterschappen bepalen met elkaar hoe invulling wordt gegeven aan deze wijziging. Voordat zij dit doen, wordt een zienswijze gevraagd van de algemene besturen van de waterschappen. In het AB AQUON mag pas vóór wijziging van de regeling worden gestemd, als de vertegenwoordiger daarvoor toestemming heeft van het algemeen bestuur van zijn/haar waterschap.

WIJZIGINGEN DIE GÉÉN AFWEGING VERGEN
Zienswijze van de algemene besturen van de waterschappen bij treffen en wijzigen van DB-regelingen; opnemen in Gr AQUON
Aanpassing termijnen P&C-cyclus, o.a. langere zienswijzeprocedure begroting (12 weken); nieuwe termijnen opnemen in Gr AQUON
DB AQUON stelt algemene besturen waterschap voorafgaand aan vaststellen begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze en evt. conclusies die daaraan worden verbonden; opnemen in Gr AQUON
Instellen gemeenschappelijke adviescommissie Een gemeenschappelijke adviescommissie kan ingezet worden voor drie doelen: adviseren aan de algemene besturen van de waterschappen over en afstemmen van zienswijzen die algemene besturen mogen indienen, adviseren aan het bestuur AQUON over te nemen besluiten en voor de verbinding van de algemene besturen van de waterschappen met het bestuur van AQUON. Als de algemene besturen van de waterschappen waarvan de dagelijkse besturen deelnemen in de GR AQUON unaniem verzoeken om de instelling er van, is het algemeen bestuur van AQUON zelfs verplicht om tot de instelling van een dergelijke gemeenschappelijke adviescommissie over te gaan. De bevoegdheid om een onderzoekscommissie in te stellen staat in de Wgr. Er is geen wijziging van de Gr AQUON nodig.

Bevoegdheden rekenkamer

In de recente Wet versterking decentrale rekenkamers is een bepaling opgenomen waardoor rekenkamers van waterschappen bevoegd zijn onderzoek te doen naar het gevoerde bestuur van een GR. Deze bepaling treedt pas op 1 januari 2024 in werking voor de waterschappen. Er is geen wijziging van de Gr AQUON nodig.

Instellen gemeenschappelijke onderzoekscommissie

Deze commissie kan onderzoek doen naar het door de Gr gevoerde bestuur (AB, DB, voorzitter). Een gemeenschappelijke onderzoekscommissie wordt ingesteld bij unaniem besluit van de AB-en van de waterschappen. Hiervoor is geen wijziging van de Gr AQUON nodig.

WIJZIGINGEN DIE WEL AFWEGING VERGEN EN WORDEN OPGENOMEN IN GR AQUON

Uittredingsbepaling

In de Gr AQUON moeten de voorwaarden worden opgenomen waaronder een deelnemer kan uittreden en welke gevolgen dit heeft voor het vermogen van de Gr en de gevolgen voor het vermogen van de deelnemende waterschappen (zowel de uittredende als de overblijvende deelnemers)

Zienswijze over specifieke besluiten

Uit de tekst van de Gr moet blijken op welke voorgenomen besluiten van het AB AQUON, de algemene besturen van de waterschappen een zienswijze kunnen geven. Er mag ook geregeld worden dat de algemene besturen van de waterschappen in geen enkel geval een zienswijze in kan dienen.

Evaluatie

Een evaluatiebepaling is verplicht, maar dat niet geëvalueerd wordt, mag wel. Als wel geëvalueerd wordt, dan op een moment dat het ertoe doet en op een wijze dat het de samenwerking versterkt.

Burgerparticipatie

De wijziging van de Wgr introduceert de mogelijkheid burgers (ingelanden van de deelnemers en andere belanghebbenden) te betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid van de Gr. In de Gr moet worden opgenomen of burgers betrokken worden en zo ja, op welke wijze en bij welke beslissingen. Dat laatste zal afhangen van de mate waarin het door de gemeenschappelijke regeling gevoerde beleid de belangen van ingelanden en andere belanghebbenden raakt. Uitsluiten van participatie mag niet, er dient een passende invulling aan gegeven te worden.

Actieve informatieplicht

Er is een algemene informatieverplichting voor het bestuur van de Gr als geheel: het moet de algemene besturen van de waterschappen/colleges van dijkgraaf en heemraden/colleges van dijkgraaf en hoogheemraden ongevraagd alle inlichtingen verstrekken die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. De informatieplicht is dus niet beperkt tot te nemen of genomen besluiten. In de Gr moet worden vastgelegd op welke wijze de inlichtingen worden verstrekt.

In de concept gewijzigde Gr AQUON zijn bovengenoemde wijzigingen, voor zover nodig, verwerkt. In de nota van toelichtingen zijn de overwegingen ten aanzien van de formulering van de wijzigingen toegelicht.

PLANNING

Proces/ planning inwerkingstelling gewijzigde GR		
Datum		Actie
2-11-2023	Platform Eigenaren	Concept nieuwe GR tekst en toelichtende documentatieset bespreken
20-11-2023	Dagelijks Bestuur	Concept nieuwe GR tekst en toelichtende documentatieset bespreken
11-12-2023	Algemeen Bestuur	AB stelt vast dat er voldoende draagvlak is voor de voorgestelde wijzigingen en deze voor zienswijze voor te leggen aan de besturen van de waterschappen
december 2023- februari 2024	Deelnemende waterschappen GR AQUON	zienswijze procedure nieuwe GR tekst
GEPLANDE DATA 2024 ZIJN CONCEPTDATA		
19-3-2024	Dagelijks Bestuur	Bespreken zienswijzen waterschappen en eventueel aanpassingen in GR tekst
2-4-2024	Algemeen Bestuur	Voorleggen gewijzigde tekst GR AQUON, gevolgd vrijgave voor toe- en instemmingsprocedure
april -juni 2024		Toe- en instemmingsprocedure waterschappen (AB van waterschap geeft afgevaardigd DB lid toestemming om in te stemmen met gewijzigde GR)
24-5-2024	Thema AB	
18-6-2024	Dagelijks Bestuur	
25-6-2024	Algemeen Bestuur	Instemming met gewijzigde GR
1-7-2024		In werking treding GR
	WSAM WSAM	Verzending provincie Publicatie Waterschapsblad

GEVRAAGD BESLUIT

Aan het AB wordt gevraagd uit te spreken of er voldoende draagvlak bestaat voor de voorgestelde wijzigingen, waarna de concept gewijzigde Gr door het DB AQUON voor zienswijze wordt aangeboden aan de AB-en van de waterschappen.